

Aan
Staatssecretaris

nota

Beantwoording SO eerste fase, deel II, Clingendael
onderzoek Turkse diasporabeleid

Datum
02-10-2024

Onze referentie
2024

Opgesteld door

Bijlage(n)
0

Aanleiding

Op 23 april jl. heeft de VVD verzocht een tweede ronde schriftelijke vragen te houden over het Clingendael rapport inzake het Turkse diasporabeleid in Nederland omdat de beantwoording van het eerder gevoerde schriftelijk overleg¹ niet volledig was (zie bijlage 1).

Geadviseerd besluit

- Instemmen met de voorgestelde beantwoording en met verzending aan de Kamer, mede namens MJ&V, MBZ en SOCW.
- Instemmen met een kwantitatieve analyse aan de hand van de Survey Integratie Minderheden (SIM). Dit ter beantwoording van de vraag van de VVD omtrent dubbele nationaliteit.

Kernpunten

Algemeen

- Er zijn 19 vragen gesteld, waarvan 15 door de fractie van de VVD, 1 van D66 en 3 van DENK.
- De vragen op SZW-terrein gaan over de uitwerking van het Turkse diasporabeleid op de integratie van Turkse-Nederlanders; de contacten van SZW met de Turks-Nederlandse gemeenschappen; de binding van Turkse Nederlanders met Nederland en Turkije; het tegengaan van discriminatie; en hoe andere gemeenschappen het diasporabeleid van andere landen ervaren.
- De overige vragen liggen op het terrein van J&V, BZ, BZK en OCW. Die gaan over ongewenste buitenlandse inmenging (OBI) vanuit Turkije; organisaties binnen het Turkse diasporabeleid; campagneregelgeving en de financiering van Turkse weekenscholen.

Beantwoording vragen SZW-terrein

- U geeft aan dat internationaal geaccepteerd diasporabeleid in Nederland toegestaan is. Wanneer dit beleid de grenzen van onze rechtsstaat overschrijdt, dan wel de participatie in de Nederlandse samenleving belemmert, treedt het kabinet hiertegen op conform de integrale aanpak van ongewenste buitenlandse inmenging.

¹ Kamerstukken II 2023-2024, 32 824, nr. 414

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Oplegnota hoofddossier 16 oktober

---

Pagina: 1

 Nummer: 1   Auteur: Nobel, J.N.J.   Onderwerp: Tekst plaatsen   Datum: 4-11-2024 11:45:44
SPI akkoord 4/11

- Met betrekking tot het landenneutraal onderzoek ervaren diasporabeleid heeft SZW onderzoek uitgezet naar beschermende- en risicofactoren van diasporabeleid, waar ook brede ervaringen met diasporabeleid zijn opgehaald. Naar verwachting wordt dit onderzoek in het najaar van 2024 gepubliceerd.
- Met betrekking tot contacten met de Turks-Nederlandse gemeenschappen geeft u aan breed gesprekken te voeren met maatschappelijke organisaties, gemeenten en gemeenschappen. Het uitgangspunt van SZW is dat, afhankelijk van het vraagstuk, een duurzame en constructieve dialoog wordt gevoerd met verschillende gesprekspartners. Gesprekken worden gevoerd met diegenen die een rol kunnen spelen in de aanpak van deze samenlevingsvraagstukken die impact kunnen hebben op de sociale stabiliteit, zoals het tegengaan van discriminatie en inzet op (de)polarisatie.
- De motie-Becker wordt momenteel onderzocht. De kamer wordt in het najaar 2024 geïnformeerd over de motie-Becker en de motie-Palland .
- De VVD-fractie vraagt hoe het beleid zich richt op het verminderen van de 60% van Turkse Nederlanders die zich meer Turks dan Nederlands voelen. De minister erkent dat dit zorgelijk is, maar benadrukt dat veel van deze groep zich ook met Nederland verbonden voelt, wat meervoudige identiteiten weerspiegelt. Er is een positieve trend zichtbaar, vooral onder de tweede generatie. Tegelijkertijd ervaren zij nog steeds discriminatie, wat bijdraagt aan vervreemding. Het beleid blijft gericht op het versterken van inclusie en het bestrijden van discriminatie en racisme om deze ontwikkeling tegen te gaan.
- Tevens benadrukt u dat het onacceptabel is dat veel Nederlanders met een Turkse achtergrond discriminatie ervaren. U benoemt de maatregelen die het kabinet hiertegen neemt, zoals het Nationaal Programma tegen Discriminatie en Racisme, het Actieplan tegen arbeidsmarktdiscriminatie en het Programma Voor een Inclusieve Arbeidsmarkt.
- Tenslotte geeft u met betrekking tot het onderzoek naar of het hebben van een dubbele nationaliteit gewenst of ongewenst is aan dat het kabinet staat voor gelijkheid van alle mensen in Nederland. Voor het integratie- en samenlevingsbeleid maakt het niet uit hoeveel nationaliteiten iemand bezit. In het kader van de beantwoording van de vraag van de VVD over 'of het hebben van een dubbele nationaliteit gewenst of ongewenst is', adviseren wij u in te stemmen met de verkenning van een landen-neutrale kwantitatieve analyse binnen de Survey Integratie Minderheden (SIM) gericht op verbondenheid met de Nederlandse samenleving langs verschillende nationaliteitsvormen (enkelvoudig (buitenlands), enkelvoudig (Nederlands) en meervoudige nationaliteit).

Datum
02-10-2024

Onze referentie
2024- [REDACTED]

Toelichting

- Op dit moment staan zowel de bespreking van de eerste fase van het Clingendael-onderzoek als de beantwoording van vragen hierover geagendeerd voor het commissiedebat Integratie van 16 oktober.
- Bij de Griffie is echter het verzoek ingediend om deze agendapunten over te hevelen naar het Commissiedebat Ongewenste Buitenlandse Inmenging en Beïnvloeding (OBI) op 24 oktober.
- Hoewel de convocatie van het commissiedebat van 16 oktober niet meer kon worden aangepast, heeft de Griffie laten weten dat niet de

1 Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

---

De motie-Becker wordt momenteel onderzocht. De kamer wordt in het najaar 2024 geïnformeerd over de motie-Becker en de motie-Palland .

1 Nummer: 2 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

---

In het kader van de beantwoording van de vraag van de VVD over 'of het hebben van een dubbele nationaliteit gewenst of ongewenst is', adviseren wij u in te stemmen met de verkenning van een landen-neutrale kwantitatieve analyse binnen de Survey Integratie Minderheden (SIM) gericht op verbondenheid met de Nederlandse samenleving langs verschillende nationaliteitsvormen (enkelvoudig (buitenlands), enkelvoudig (Nederlands) en meervoudige nationaliteit).

verwachting is dat deze onderwerpen tijdens het reguliere commissiedebat aan de orde zullen komen.

- De verwachting is dat de agendapunten omtrent het onderzoek van Clingendael tijdens het Commissiedebat OBI besproken zullen worden. Daarom worden de voorbereidingen voor dit debat getroffen.
- Mocht het zo zijn dat er tijdens het commissiedebat Integratie alsnog vragen over deze onderwerpen worden gesteld, dan hebben wij hiervoor Q&A's en een factsheet gereed.
- Tot slot wordt verwacht dat het tweede deel van het onderzoek van het Clingendael-rapport begin oktober zal worden gepubliceerd.
- Daarna ontvangt de Tweede Kamer een kabinetsreactie op het rapport.

Datum
02-10-2024

Onze referentie
2024 [REDACTED]

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Verzoek van het lid Becker (VVD) een nader schriftelijk overleg te houden over het Clingendael rapport inzake het Turkse diasporabeleid in Nederland omdat de beantwoording van het eerder gevoerde schriftelijk overleg (Kamerstuk 32824, nr. 414) niet volledig is.	Ter informatie (niet verzenden)	n.v.t.
2	Beantwoording SO	Verzenden aan TK	n.v.t.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.